

zával és Tamássy Józseffel az élén, részben a régi Nemzeti Színház és az István-téri színház, részben pedig a vidéki színházak legjelesebb tagjaiból toborzódott. A Nemzeti Színház egész népszínmű műsorával átengedte Blaha Lujzát, Klárné Angyal Ilkát, Párthényinét, Tamássy Eőry Gusztávot, Párthényit, ezekhez csatlakoztak: Dancz Nina, Rákosi Szidi, Jeney Anna, Együd István, Horváth Vince, Kassai Vidor, Solymossy Elek, Kápolnay János, Ujváry Károly, Kovács István, Szirmai Imre és Szabó Antal.

Ez a diszes névsor azonban csakhamar gazdagon kibővült. Blaha Lujza mellett feltűnt Hegyi Aranka és Pálmay Ilka rendkívüli tehetsége és a művészi-triász sokáig dominálta a színpadot a közönség nagy gyönyörűségére. Mellettük és utánuk az énekesnők egész gárdája keletkezett: Gerőffyné Zádor Ilka, Komáromi Mariska, Ligeti Irma, Veróné Margó Célia, Karczagné Kopácsy Juliska, Küry Klára, Csongori Mariska, Gazsi Mariska, Bárdy Gabi, Fedák Sári, Ledofszky Gizella, a drámai szerepkörben pedig Lukács Juliska, Tóth Ilonka és még mások voltak a színház műsorának erős oszlopai, míg a férfiszereplők: Vidor Pál, Tihanyi Miklós, Németh József, Tollagi Adolf, Ujváry Károly, Egri Kálmán, Kiss Mihály, Hunyady József, Kovács Mihály, Szombathelyi Béla, Nyárai Antal, Gyöngyi Izsó, Andorffy Péter, Fenyéri Mór, Nyilasi Mátyás, Megyeri Dezső, Follinus Aurél, Pintér Imre, Pusztai Béla, Dárdai Sándor, Szabó Antal, művészi erővel gyarapodtak az idők folyamán.

A rendezők közt előkelő helyet foglaltak el: Lukács Sándor, Molnár György, Ferenczy József, Verő György, Megyeri Dezső, Follinus Aurél és Stoll Károly, karnagyok pedig: Huber Károly, Erkel Elek, Konti József, Serly Lajos, Bokor József, Szabados Béla, Barna Izsó és Márkus Dezső voltak.

Az új színház természetesen a magyar népszínmű és operett-irodalomnak is nagy lendületet adott és Szigligeti Ede, Szigeti József, Tóth Ede és Abonyi Lajos mellett csakhamar feltűntek Csepreghy Ferenc, Rátkay László, Almássy Tihamér, Vidor Pál, Gerő Károly, Lukács Sándor, Verő György, Follinus Aurél, Kazaliczky

Antal és Klárné népszínműveikkel, Erkel, Konti, Bokor, Serly, Szabados, Hegyi Jenő, Megyeri Dezső, Verő György és Barna Izsó operett-szerzeményeikkel. A színház első titkára: Csepreghy Ferenc volt, (L. o.) akit megbíztak azzal, hogy dramatizálja az akkoriban rendkívül népszerű Verne-regényeket. Ezekkel a darabokkal egy csapásra meghódította az ifjúságot, amely addig tudomást sem vett a Népszínházról. Az »Utazás a föld körül nyolevan nap alatt«, az »Utazás a holdba« s különösen »A cár futárja«, amelyben Strogoff Mihály utazását vitték színpadra, csábította az első közönséget Helmer és Fellner gyönyörű színház-palotájába. Ezekben a darabokban kedvelte meg a közönség Rákosi színészeit: Együd Istvánt, Solymossyt, Eőry Gusztávot, Lukácsnét és Tihanyit.

S aztán az egész várost meghódította a Népszínház Blaha Lujzával és Tamássy Józseffel. Blaháné már az »Angot« Clairrettjével és a Marjolaine-nel megtörte a jeget, de »A sárga csikó«-ban és »A piros bugyelláris«-ban az egész város fejét elcsavarta. Behatolt a közönség leghozzáférhetősebb dzsungeljébe is, fölbeszterte játékával és énekével a Ferencvárost, a Terézvárost és a Lipótvárost is fölírta színházi letargiájából s Tamássyval együtt megkezdte a Népszínház nagy misszióját: Budapest megmagyarosítását.

A népszínművel tehát diadalmaskodott a Népszínház. De idővel operett-előadásai is népszerűek lettek, hála a bécsi operett térhódításának a franciával szemben s hála Blaháné sokoldalú tehetségének. Az ő Boccaccioja és Komáromy Mariska Fiamettája révén egyszerre otthonos lett Suppé az ifjú színpadon, mint Millöcker is Blaháné merész kezdeményezésére: mikor »A koldusdiák« tenor-szerepét magára vállalta.

1875. okt. 15-től 1895. okt. 5-ig 6770 előadást tartott a színház, ebből 2863 operett és 2037 népszínmű került színre. Ez idő alatt tantem címén kifizettek: 337.194 frtot, ebből 229.259 frt magyar szerzőknek jutott. 1877. jan. 26-án Erzsébet királyné első ízben látogatta meg a színházat a »Tündérhaj« előadásán; ez év márc. 23-án volt az 500-ik előadás (Stro-